

Inleiding op De eerste brief an de Korintiërs

Paulus schreef de eerste brief an de gemiente in Korinte vanuut Efeze, vermoedelik in et veurjaor van et jaor 55. Korinte was een welverende Griekse havenstad en de heufdstad van de Romeinse perveensie Achaje. De inwoners van Korinte weren ofkomstig uut verschillende kontreinen van et Romeinse riek; in de stad weren dan ok een protte kulturen en godsdiensten vertegenwoordigd. De gemiente die Paulus d'r rond et jaor 50 sticht hadde, beston veurnaemelik uut christenen van niet-joodse ofkomst.

In 1 Korintiërs reageert Paulus op mondelinge berichten en op een brief die him deur de gemiente toestuurd is. D'r bin nao zien vertrek verkondigers in Korinte kommen die andere idenen as zienend verspreided hebben, waordeur d'r binnen de gemiente verschillende groeperings ontstaon binnen. In Korinte wodden bepaolde idenen die Paulus verkondigd het ofwezen, of ze wodden verkeerd uutlegd an de haand van idenen die gangber binnen in de Grieks-Romeinse populaire filesefie. De mieningsverschillen gaon veural over de wieze van leven die et christelik geleuf mit him mitbrengt. Paulus wil de Korintiërs overtugen van zien visie en heur oproepen tot een levenswieze die bij christenen past. De hieltied teroggekerende thema's in de brief bin de noodzaeke tot ienhied in de christelike gemiente en de onderlinge liefde van de gemienteleden. Die thema's kommen naor veuren in een baaierd an motieven, die Paulus behandelt naor anleiding van de berichten uut Korinte. Omreden goenend in de gemiente uutgaon van et idee dat de christelike vrijhied betekent dat alles mag, gaot Paulus op verschillende plakken in op de betekenis van vrijhied.

1 Korintiërs kan daelezet wodden as een retorische brief die een protte lange riegels en een protte theologisch taelgebruuk het. De toon is vaeke persoonlik en pasteraol.

In de brief bin twee patten te onderscheiden: kepittel 1-4, waarin Paulus veural ingaot op et bestaon van verschillende groeperings binnen de gemiente, en kepittel 5-16, waor hi'j alderhaande onderwarpen in behandelt. Zo gaot et in kepittel 5-7 veurnaemelik over seksuele ethiek, naor anleiding van een geval van ontucht in de Korintische gemiente, en in 8:1-11:1 praot Paulus over de christelike vrijhied, onder meer in verbaand mit et eten van offervleis. In 11:2-14:40 staon verschillende aspekten van de christelike saemenkomst centraol, zoas de gezaemelike maoltied, et praoten in klaanktael, en de onderlinge liefde. In kepittel 15 wodt praot over de opstaanding van de doden. In kepittel 16 slöt Paulus de brief of mit een tal mitdielings van praktische aord.

1 Van Paulus, apostel van Christus Jezus, reupen deur de wil van God, en van oonze breur Sostenes. **2** An de gemiente van God in Korinte, heiligid deur Christus Jezus, an heur die reupen binnen om God zien heiligen te wezen, en an alleman die de naeme van oonze Heer Jezus Christus anroepen, waor dan ok, bi'j heur en bi'j oons. **3** Genaode veur jim en vrede van God oonze Vader en van de Heer Jezus Christus.

4 Ik daank mien God de hieltied veur jim, omreden hi'j jim in Christus Jezus zien genaode schonken het. **5** Deur him bi'j'm in ieder opzicht riek wodden. Alles waj'm zeggen en al jim kennis **6** bewist dat de getugenis over Christus diepe wottel zet het bi'j jim, **7** en hierdeur ontbrekt et jim an gien inkelde gaove van de Geest, wiels jim op de komst van oonze Heer Jezus Christus waachten. **8** Hi'j is et ok diej'm tot et aende an toe de vaaste overtuging gefit dat jim gien blaom treffen zal op de dag van oonze Heer Jezus Christus. **9** God, deur wie jim reupen binnen om iene te wezen mit zien Zeune Jezus Christus, oonze Heer, is trouw.

Verdielhied in de gemiente

10 Breurs en zusters, in de naeme van oonze Heer Jezus Christus roep ik jim al-lemaole op om iensgezind te wezen, om scheuringen veur te wezen en om in jim daenken en jim overtuging hielemaole iene te wezen. **11** Deur de huusgenoten van Chloë is mi'j naemelik verteld, breurs en zusters, dat d'r verdielhied onder jim is. **12** Ik bedoele dat de iene zegt: "Ik bin van Paulus," een aander: "Ikke van Apollos," een dadde: "Ikke van Kefas," en een vierde: "Ikke van Christus." **13** Is Christus dan verpat? Is Paulus seins veur jim kru-sigd? Of is et in de naeme van Paulus daj'm deupt binnen? **14** Ik daank God dat ik gieniene van jim - behalven Crispus en Gajus dan - deupt hebbe; **15** gieniene van jim kan dan ok zeggen dat hi'j in mien naeme deupt is. **16** Ja, ik hebbe Stefanus en zien huusgenoten ok nog deupt, mar et heugt mi'j niet da'k aanders nog iene

deupt hebbe. **17** Ik bin ommes niet deur Christus sturd om te deupen, mar om kondschop van et evangelie te doen - en niet deur diepzinnige zeggingskracht, want dan zol et kruus van Christus van zien kracht beroofd wodden.

De waore wieshied

18 De bosschop over et kruus is dwaeshied veur heur die verlueren gaon, mar veur oons die redded wodden is et de kracht van God. **19** Want d'r staot schreven: "Ik zal de wieshied van de wiezen verdistreweren, et verstaand van de verstaandigen za'k uutroeien." **20** Waor is de wieze, waor de schriftgeleerde, waor de redener van disse wereld? Het God de wieshied van de wereld niet in dwaeshied veraanderd? **21** Want zoas God in zien wieshied bepaolde, het de wereld him niet deur zien wieshied kend, en het hi'j besleuten om heur die geleuven te redder deur de dwaeshied van wat wi'j verkon-digen. **22** De Joden vraogen om wonderen en de Grieken zuden wieshied, **23** mar wi'j vertellen van een krusigde Christus, veur Joden anstotelik en veur heidens een mal verhael. **24** Mar veur heur die reupen binnen, liekewel Joden as Grieken, is Christus God zien kracht en wieshied, **25** want et dwaeze van God is wiezer as meensken, en et zwakke van God is star-ker as meensken.

26 Daenk es an jim roeping, breurs en zusters. Onder jim weren d'r niet vule die naor meenselike maote wies weren, niet vule die machtig weren, niet vule die van veurnaeme komof weren. **27** Mar wat in de ogen van de wereld dwaes is, het God uutkeuzen om de wiezen te beschaemen; wat in de ogen van de wereld zwak is, het God uutkeuzen om de starcken te beschaemen; **28** wat in de ogen van de wereld onbedudend is en veracht wodt, wat niks is, het God uutkeuzen om wat wél wat is uut te roeien. **29** Zo kan gien meenske tegenover God groots wezen op wat dan ok. **30** Deur him bin jim iene mit Christus Jezus, die deur toedoen van God oonze wieshied wodden is. Deur Christus wodden wi'j rechtveerdig en heilig en deur

him wodden wi'j verlost, ³¹ zodat et wezen zal zoas schreven staot: "Wie op wat groots wezen wil, moet groots wezen op de Heer."

2 Breurs en zusters, doe'k bi'j jim kwam om jim et geheim van God te vertellen, doe ha'k ok gien uutzunderlike bespraokthied of wieshied. ² Ik hadde besleuten om jim gien aandere kennis bi'j te brengen as die over Jezus Christus - de krusigde. ³ Butendat kwam ik bi'j jim in al mien zwakkeghied en wa'k benauwdachtig en onzeker. ⁴ De bosschop die ik uudreug overtuugde niet deur heur wieshied, mar bewees him deur de kracht van de Geest, ⁵ want jim geleuf mos niet op meenselike wieshied steunen, mar op de kracht van God.

⁶ Toch is wat wi'j te vertellen hebben, wieshied, veur die volwassen is in et geleuf. Et is trouwens niet de wieshied van disse wereld en heur machthebbers, die verdistreweerd raeken zullen. ⁷ Wao'we over praoten is God zien verburgen en geheime wieshied, een wieshied waor God veur alle tiden besleuten het, dawwe deur heur patten zullen in zien luuster. ⁸ Gieniene van de machthebbers van disse wereld het die wieshied kend; zollen ze heur wel kend hebben, dan zollen ze de Heer die dielt in God zien luuster niet krusigd hebben. ⁹ Mar et is zoas et schreven staot: "Wat et oge niet zien het en et oor niet heurd het, wat in gien meenskehatte opkommen is, dat het God bestemd veur wie him liefhet." ¹⁰ God het oons dit eupenbaord deur de Geest, want de Geest deurgrondet alles, ok de diepten van God.

¹¹ Wie is in staot om de meenske te kennen, behalven de geest van de meenske? Zo is alliend de Geest van God in staot om God te kennen. ¹² Wi'j hebben niet de geest van de wereld ontvongen, mar de Geest die van God komt, zodat we weten zollen wat God oons in zien goedhied schonken het. ¹³ Daor praoten we over, niet op een maniere die oons deur meenselike wieshied leerd is, mar zoas de Geest oons leert: wi'j verklaoren et geestelike mit et geestelike. ¹⁴ Een meenske die de Geest niet bezit, anveert niet wat van de

Geest van God komt, want et is dwaeshied veur him. Hi'j kan et ok niet begriepen, omreden et geestelik beoordeeld wodden moet. ¹⁵ Mar een meenske die de Geest wel bezit, kan alles beoordeelen, en zels zal hi'j deur gieniene beoordeeld wodden. ¹⁶ D'r staot ommes schreven: "Wie kent de gedaachten van de Heer, zodat hi'j him onderwiezen kunnen zol?" Now dan, oonze gedaachten bin die van Christus.

Et apostelschop en de gemiente

3 Mar, breurs en zusters, ik kon tegen jim niet praoten as tegen geestelike meensken. Ik praotte tegen meensken van disse wereld, tot niet meer as kiender in et geleuf in Christus. ² Ik hebbe jim melk geven, gien vaast eten; daor weren jim nog niet an toe. En now ok nog niet, ³ want jim bin nog bunnan an de wereld. Aj'm ofgeunstig en verdielt binnen, dan bi'j'm toch bunnan an de wereld, dan leven jim toch as ieder aander? ⁴ As de iene zegt: "Ik bin van Paulus," en een aander: "Ikke van Apollos" - bi'j'm dan niet as alle aandere meensken?

⁵ Wat is Apollos eins? En wat is Paulus? Zij bin niet meer as knechten die jim tot geleuf brocht hebben, beiden op de wieze die de Heer heur schonken het. ⁶ Ik hebbe plaant, Apollos het waeter geven, mar God het gruuien laoten. ⁷ Et is niet van belang wie plaant of wie waeter gefit; alliend God is belangriek, want hi'j lat gruuien. ⁸ Wie plaant en wie begöt hebben etzelde doel, hoewel ze ieder appat beloond wodden naor de muute die ze heur ofzonderlik geven hebben. ⁹ Dat wi'j bin mitwarkers van God en jim bin zien bouwgrond.

Jim bin een bouwark van God. ¹⁰ Overienkomstig de taek die God mi'j uut genaode oplegd het, he'k as een kundig bouwmeester et follement legd, en anderen bouwen daorop veerder. Laot ieder d'r op toezien hoe hi'j bouwt, ¹¹ want gieniene kan een aander follement leggen as dat d'r al ligt - Jezus Christus zels. ¹² As d'r op dat follement now veerder bouwd wodt mit goold, zulver en edelstienen of mit hoolt, huj en stro,

13 van ieder zien wark zal dudelik woden wat et weerd is. Op de dag van et oordiel zal dat bliken, want dan zal et deur vuur an et locht brocht wodden. Et vuur zal zien laoten wat ieder zien wark weerd is. 14 As iene zien bouwark staon blift, zal hi'j beloond wodden. 15 As et verbraant, zal hi'j daorveur de pries betaalen; mar hi'jzels zal redded wodden, mar deur et vuur henne.

16 Wee'j'm niet daj'm een tempel van God binnen en dat de Geest van God tusen jim in woont? 17 As iene God zien tempel verdistreweert, zal God him verdistreweren, want God zien tempel is heilig - en die tempel bi'j'm zels. 18 Laot gieniene himzels bedriegen. As iene van jim daenkt dat hi'j in disse wereld wies is, moet hi'j eerst dwaes wodden; eerst dan kan hi'j wies wodden. 19 Wat naemelik in disse wereld wieshied is, is dwaeshied bi'j God, want d'r staot schreven: "Hi'j vangt de wiezen in heur eigen liepighied." 20 En d'r staot ok schreven: "De Heer kent de gedaachten van de wiezen; hi'j wet dat ze niet meer as locht binnen." 21 Gieniene van jim moet him daoromme veurstaon laoten op een aander meenske, want alles is van jim; 22 as et now Paulus, Apollos of Kefas is, wereld, leven of dood, heden of toekomst - alles is van jim. 23 Mar jim bin van Christus en Christus is van God.

4 Ze moe'n oons beschouwen as knechten van Christus, an wie et beheer over de geheimen van God toevertrouwd is. 2 Van iene die dit wark uitvoert, wodt verlangd dat hi'j betrouwber is. 3 Mar hoe jim of een meenselike instelling over mi'j oordielen interesseert mi'j niet, en hoe ik over mezels oordiele telt liekemin. 4 Ik bin mi'j dan wel van gien kwaod bewust, mar dat betekent niet dat mi'j niks te laste legd wodden kan. Et is de Heer die over mi'j oordielt. 5 Hool dan ok op te oordielen en waacht de tied of dat de Heer komt, omreden hi'j et is die an et locht brengen zal wat in et duuster verburgen is en onthullen zal wat de meensken te-moeks beweegt. En dan zal God et wezen die iederiene de ere gef't die him toekomt.

6 Breurs en zusters, ik hebbe hierveur over Apollos en mi'jzels praot. Dat he'k daon vanwegens jim. Jim moe'n naemelik uut oons veurbeeld disse riegel leren: hool jim an wat schreven staot. Ie meugen jzels niet belangriek maeken deur de iene te verheerliken boven de aander. 7 Wie daenk ie wel daj' binnen? Hej' ok mar wat, dat je niet geven is? Alles is jow geven, dat wat zwets ie dan krek aj' et zels mit muute kregen hebben? 8 Mar vanzels - jim bin al hielemaole in de zae, jim bin al riek, jim bin al keunings wodden zonder oons. Weren jim mar keunings wodden, dan zollen wi'j et ok wezen. 9 Mar neffens mi'j het God oons, apostels, et leegste plak toewezzen, krek awwe tot de dood veroordield binnen. We bin veur de hiele wereld, liekegoed veur engels as veur meensken, een schouwspel wodden. 10 Wi'j bin dwaes vanwegens Christus, wiels jim deur toedoen van Christus zo allemachtig wies binnen; wi'j bin zwak, wiels jim zo allemachtig stark binnen; jim staon geweldig in aanzien, wiels wi'j veracht wodden. 11 Tot op de dag van vandaeghe lieden we honger en dust, hewwe amper kleren, wowwe mishandeld, biwwwe dakloos, 12 ploeteren we veur oons eigen stokkien brood. Wowwe bespot, dan geven we de zegen; wowwe vervolgd, dan verdregen we dat; 13 wowwe beledigd, dan geven we vrundelik bescheid. Tot op dit stuit biwwwe et uutschot van de wereld, et uutschot van et meensdom. 14 Ik schrieve dit alles niet om jim te beschaemen, mar om jim as mien lieve kiender te plak te zetten. 15 Hoevule opvoeders in et geleuf in Christus jim ok hebben zullen, jim hebben mar iene vader. Deur Christus Jezus bin ik jim vader wodden, omreden ik jim et evangelie brocht hebbe. 16 Ik roep jim dan ok op om mi'j nao te volgen. 17 Daoromme stuur ik Timoteüs ok naor jim toe, die mien geliefd kiend is, trouw an de Heer. Hi'j zal jim in heugenschop brengen hoe ik in verbunnehied mit Christus Jezus leef. Dat is wat ik rondomme an elke gemiente leer. 18 Goenend van jim doen krek as ze hiel wat binnen, omreden ze daenken da'k toch niet komme. 19 Mar ik zal gauw naor jim toe kommen,

as de Heer et wil, en dan za'k wel te weten kommen as die snoeverds et bi'j woorden laoten of dat ze warkelik kracht hebben. 20 Want et keuninkriek van God bestaot niet uut woorden, mar uut kracht. 21 Dat wat wi'j'm? Moe'k mit de stok naor jim toekommen, of liefdevol en zaachtmoedig?

Misstanen in de gemiente

5 Et is algemien bekend dat d'r een geval van ontucht bi'j jim is dat alderdeegst bi'j heidens niet veurkomt: d'r is iene die mit de vrouw van zien vader leeft. 2 En jim blieden mar eigenwies. Zo'j'm niet eerder slim raekt en bedroefd wezen moeten en diegene die dit dot uut jim midden weghaelen moeten? 3-4 Wat mi'jzels anbelangt, in persoon bin 'k daor niet, mar mien geest is daor wel; en krek a'k bi'j jim was, he'k in de naeme van oonze Heer Jezus de man die dit dot al veroordield. As jim en ikke dus in de geest bi'jenneer binnen, en de kracht van oonze Heer Jezus bi'j oons is, 5 moej'm die persoon an Saotan uutleveren. Dan gaot zien bestaon van vandaege-de-dag verleuren, zodat hi'j op de dag van de Heer redded wodden zal.

6 Jim hebben gien inkelde reden om zo eigenwies te wezen. Weej'm niet dat al een betien zoerdeeg et hiele deeg zoer maekt? 7 Doe et oolde zoerdeeg toch vot en wees as ni'j deeg. Jim bin ommes as ongezoerd brood omreden oons pesachlaom, Christus, slaacht is. 8 Lao'we daoromme et feest niet vieren mit et oolde zoerdeeg van kwaod en ontucht, mar mit et ongezoerde brood van zuverhied en waarhied. 9 Ik hebbe jim in mien veurige brief zegd daj'm niet ommegeaon moeten mit ontuchtplegers, 10 mar dat betekent niet daj'm alle ontuchtplegers die d'r in de wereld binnen, of alle geldwolven, uutzogers en ofgodsdieners uut de weg gaon moeten. Dan zo'j'm de wereld verlaoten moeten. 11 Wat ik bedoele te zeggen is dit: jim meugen niet ommegeaon mit iene die himzels een breur of zuster nuumt, mar in feite een ontuchtpleger is, een geldwolf, ofgodsdieners, kwaodspreker, soeplappe of

uutzogers. Mit zoe'n iene meuj'm beslist niet eten. 12 Waoromme zowwe over butenstaonders oordielen? Jim hoeven toch allieend over leden van de gemiente te oordielen? 13 Over de butenstaonders zal God oordielen. Mar binnen de gemiente gelt: "Ontdoe jim van meensken die kwaod willen."

6 Hoe durven jim onderlinge rechtskwessies veur ongeleuvigen te brengen in plak van veur de geleuvigen! 2 Weej'm dan niet dat God zien heiligen over de wereld oordielen zullen? En aj'm over de wereld oordielen zullen, zo'j'm dan niet in staot wezen om te oordielen over de meest onbelangrieke rechtskwessies? 3 Weej'm niet dawwe over engels oordienen zullen? Dan kuwwe dat toch grif ok over alledaegse zaeken? 4 Wi'j'm warkelik jim alledaegse kwessies an de odder stellen bi'j meensken die bi'j de gemiente niet in tel binnen? 5 Jim zollen jim schaemen moeten. Is d'r dan niet ien wies meenske onder jim die tussen breurs en zusters uutspraoke doen kan? 6 Is et warkelik vanneuden dat de iene de aander veur et gerecht sleept, en nog wel veur dat van ongeleuvigen? 7 Et is al treurig genoeg dat d'r rechtskwessies bi'j jim bestaon. Waoromme lieden jim niet liever onrecht? Waoromme laoj'm jim niet liever benaodielen? 8 In plak daorvan begaon jimzels onrecht en benaodielen jim aanderen, en dan nog wel breurs en zusters. 9 Weej'm niet dat wie onrecht doen gien pat hebben zullen an et keuninkriek van God? Verzinne jim niet. Ontuchtplegers noch ofgodsdieners, overspeuligen, schaandeknaopen noch knaopeschenners, 10 dieven noch geldwolven, soeplappen, kwaodsprekers noch uutzogers zullen pat hebben an et keuninkriek van God. 11 Goenend van jim bin dat iens west, mar jim bin zuverd, jim bin heilighd, jim bin rechtveerdig verklaord in de naeme van de Heer Jezus Christus en deur de Geest van oonze God.

12 Jim zeggen: "Alles is mi'j toestaon." Mar niet alles is goed veur jim. Wisse, alles is mi'j toestaon, mar ik mag me deur niks beheersen laoten. 13 Jim zeggen: "Et eten

is d'r veur de boek en de boek is d'r veur et eten, en God zal an beide een aende maeken." Mar bedaeke dat et lichem d'r niet is om ontucht mit te plegen: et is d'r veur de Heer en de Heer is d'r veur et lichem. 14 God het de Heer opwekt en deur zien macht zal hi'j oons ok opwekken. 15 Weej'm niet dat je lichem een pat is van et lichem van Christus? Zol ik dan van stokken van zien lichem de ledemaoten van een waegenloops vrommes maeken? Dat gienertied! 16 Of weej'm niet dat wie him mit een hoere verienigt tegere mit heur ien lichem wodt? Want de Schrift zegt: "Ze zullen ien lichem wesen." 17 Mar wie him mit de Heer verienigt wodt mit him iene geest. 18 Gao ontucht uut de weg! Gien inkelde aandere zunde die een meenske begaon kan taast et lichem an, mar wie an ontucht dot zundigt tegen et eigen lichem. 19 Of weej'm niet dat je lichem een tempel is van de heilige Geest, die in je woont en diej'm van God kregen hebben, en weej'm niet daj'm niet van jimzels binnen? 20 Jim bin kocht en betaeld, dus bewies God ere mit jim lichem.

De trouwde en de niet-trouwde staot

7 Dan now de punten waor jim mi'j over schreven hebben: Jim zeggen dat et goed is as een man gien gemieschop mit een vrouw het. 2 Mar om ontucht veur te wezen moet iedere man zien eigen vrouw hebben en iedere vrouw heur eigen man. 3 En een man moet zien vrouw geven wat heur toekomst, krek as een vrouw heur man. 4 Een vrouw het niet zels de zeggenschap over heur lichem, mar heur man; en een man het ok niet zels de zeggenschap over zien lichem, mar zien vrouw. 5 Weiger mekeer et hebben van gemieschop niet, of et moet wezen daj'm d'r beidend mit instemmen om jim een bepaolde tied an et gebed te wijden. Mar kom daornao weer saemen; anders zal Saotan jim gebrek an zelsbeheersing bruken om jim te verleiden. 6 Ik zegge jim dit niet om jim wat op te leggen, mar om jim wat integen te kommen. 7 Ik zol liever zien dat alle meensken wesen zoas

ikke, mar iederiene het van God zien eigen gaove kregen, de iene disse, de aander die.

8 Wat de wedevrouwen en wedemannen anbelangt, zo'k zeggen willen dat et goed veur heur wezen zol om alliend te blieden, krek as ikke. 9 Mar as ze dat niet opbrengen kunnen, moe'n ze trouwen, want et is beter om te trouwen as te brannen van verlangen.

10 Diegenen die trouwd binnen geef ik, nee, ik niet - de Heer geft heur dit gebod: een vrouw mag niet scheiden van heur man 11 (is ze al scheiden, dan moet ze dat blieden of et weer goedmaeken mit heur man), en een man mag zien vrouw niet votsturen.

12 Veerder geef ik zels nog - niet de Heer - dit veurschrift: as een breur een ongelevige vrouw het die bi'j him blieden wil, mag hi'j niet van heur scheiden. 13 Dit gelt ok veur een zuster: as ze een ongelevige man het die bi'j heur blieden wil, mag ze niet van him scheiden. 14 Want de ongelevige man beheurt deur toedoen van zien vrouw an God toe en de ongelevige vrouw deur toedoen van heur man ok. Zol dat niet zo wezen, dan zollen jim kiender poeterig wezen. Mar now bin ze heiligd. 15 Mar as de ongelevige perti'j scheiden wil, moet dat mar gebeuren; in dat geval is de breur of zuster niet bunnan. Mar bedaeke daj'm deur God reupen binnen om in vrede te leven. 16 Wie wet, ie zollen je man toch redden kunnen? En wie wet, ie kun je vrouw toch redden?

17 In et algemien: laot ieder in de pesisie blieden die de Heer him geven het, blieden wat hi'j was doe God him reup. Dat schrief ik veur an alle gemienten. 18 Iene die besneden was doe God him reup, moet et niet ongedaon maeken laoten. Iene die onbesneden was doe God him reup, moet him niet besnieden laoten. 19 Et is hielemaole niet belangriek aj' wel of niet besneden binnen, belangriek is daj' de geboden van God in acht nemen. 20 Laot iederiene blieden wat hi'j was doe hi'j reupen wodde. 21 Aj' as knecht reupen binnen, moet je dat niks schelen kunnen (hoewel ie de kaans om vri'j te wodden

grif benutten moeten). 22 Want een knecht die deur de Heer reupen is, is een vri'j man van de Heer, krek as diegene die as vri'j man reupen is een knecht van Christus is. 23 Jim bin kocht en betaeld, wees dan gien knechten van meensken. 24 Laot, breurs en zusters, ieder veur God blieven wat hi'j was doe hi'j reupen wodde.

25 Veur de ongetrouwden he'k gien veurschrift van de Heer, dat ik geef mien eigen miening, as iene die deur de baarmhattighied van de Heer betrouwber is.

26 Ik mien dat et vanwegens de bezukings van vandaege-de-dag veur een meenske goed is om te blieven wat hi'j is. 27 Hej' een vrouw beloofd om mit heur te trouwen, verbreek die belofte dan niet; bi'j' niet bunnen an een vrouw, zuuk dan ok gienend. 28 Et is dan wel niet zo daj' zundigen deur te trouwen, en ok as een maegien trouwt zundigt ze niet, mar et huwlik wodt een zwaore belasting die 'k je graeg besperen zol.

29 Wat ik bedoele, breurs en zusters, is dat d'r niet zovule tied meer over is. Laot daaromme iederiene die een vrouw het, zo leven dat et him niet in beslag nemt, 30 iederiene die verdriet het zo dat hi'j d'r niet deur beheerst wodt, iederiene die bliedschop vuult zo dat hi'j d'r niet in opgaot, iederiene die bezit krigt asof et niet zien eigendom is, 31 iederiene die in disse wereld leeft krek as ze veur him niet langer van belang is. Want de wereld die wi'j kennen zal vergaon. 32 Ik zol willen daj'm gien zorgen hebben. Een ongetrouwde man dreegt zorg veur de zaeke van de Heer en wil de Heer behaegen. 33 Een trouwd man dreegt zorg veur eerdse zaecken en wil zien vrouw behaegen, 34 zien andacht is dan ok verpat. Een ongetrouwde vrouw en een maegien die nog niet trouwd is, dregen zorg veur de zaeke van de Heer, en wel zo dat ze God mit heur hiele lichem en geest toewijded binnen. Mar een trouwde vrouw dreegt zorg veur eerdse zaecken en wil heur man behaegen. 35 Ik zegge dit in jim eigen belang, niet om jim an banen te leggen, mar om jim tot een netties gedrag en een onverminderde toewijdinge an de Heer te brengen.

36 Mar as iene bange is om him tegenover zien toekomstige vrouw te misdregen, omreden zien verlangst naor heur te groot wodt, laot hi'j dan gevolg geven an zien weens om mit heur te trouwen. Dat moet dan gebeuren. Et is gien zunde.

37 Mar iene die uut overtuging, dus zonder dwang en uut vri'je wil, veur himzels besleuten het om niet mit heur te trouwen, haandelt hiel goed. 38 Iene die mit heur trouwt haandelt dan ok goed, mar iene die niet mit heur trouwt haandelt beter.

39 Een vrouw is bunnen an heur man zolange hi'j leeft, mar as hi'j wegraekt is, is ze vri'j om te trouwen mit wie ze wil, as et mar een huwlik in verbunnenhied mit de Heer is. 40 Mar ze is gelokkiger as ze ongetrouwd blift. Dat is temeensen mien miening, en ik miene dat ik de Geest van God ok bezit.

Heidens offerveis

8 Dan now over heidens offerveis. Wis, et is waor dawwe allemaole kennis hebben. Mar kennis maekt eigenwies; aliend de liefde bouwt op. 2 As iene him inbeelt dat hi'j kennis het, is et toch nog niet de waore kennis. 3 Mar as iene God liefhet, is hi'j deur God kend. 4 Wat now et eten van offerveis anbelangt: wi'j weten dat d'r in de hiele wereld niet iene ofgod echt bestaot en dat d'r mar iene God is. 5 Ok al bin d'r zonuunde goden, in de hemel of op eerde - en zo bin d'r ommes hiel wat goden en heren -, 6 wi'j weten: d'r is iene God, de Vader, uut wie alles ontstaon is en veur wie wi'j bestemd binnen, en iene Heer, Jezus Christus, deur wie alles bestaot en deur wie wi'j leven. 7 Mar niet iederiene het disse kennis. Goenend van jim bin zo an heur ofgod wend dat ze et offerveis nog de hielten as een offer an die ofgod zien. Hierdeur wodt heur geweten, dat zwak is, bezwaord. 8 Now zal et eten oons niet bi'j God brengen: eten we niet, dan zal oons dat niet as naodiel anrekend wodden; eten we wel, dan zal oons dat niet as veurdiel toerekend wodden. 9 Mar daenke d'r omme dat de vri'jhied diej'm hebben niet wat

wodt waor as de zwakken onder jim over stroffelen. 10 Want as iene mit een zwak geweten zicht dat jow, mit je kennis, in een ofgodstempel mit zitten te eten, wodt hi'j d'r dan niet toe verleided om dat offervleis te eten? 11 Zo gaot de zwakke deur je kennis verlore, een breur of zuster veur wie Christus wegraekt is. 12 Op die maniere zundig ie tegenover heur, en deur van heur zwakke geweten misbruuk te maeken zundig ie tegenover Christus. 13 A'k dan ok deur vleis te eten mien breur of zuster stroffelen laot, wi'k et gienertied weer eten; dan lao'k heur niet stroffelen.

De vri'jhied van de apostels

9 Ik zol zels niet vri'j wezen? Ik zol gien apostel wezen? Mar he'k Jezus, oonze Heer, dan niet zien? Bin jim niet et wark da'k deur toedoen van de Heer tot staand brocht hebbe? 2 Ok al erkennen aanderen mi'j niet as apostel, jim zollen et wel doen moeten, want jim bin deur jim geleuf in de Heer et waormark van mien apostelschap.

3 Dit is mien verdediging tegen heur die heur een oordiel over mien apostelschap anmaotigen. 4 Hebben wi'j gien recht op eten en drinken? 5 Zollen wi'j niet et recht hebben om een geleuvige echtgenote op oonze reizen mit te nemen, zoas de andere apostels, de breurs van de Heer en Kefas? 6 Of zollen now uutrekend Barnabas en ikke in oons eigen levensonderhoold veurzien moeten? 7 Wie gaon d'r now op eigen kosten in et leger? Wie plaant een droevetuun en et niet van de vruchten? Of wie hudet een kudde en drinkt niet van de melk? 8 Dit is niet aliend een algemiene waorhied, et staot ok in de wet, 9 want in de wet van Mozes staot: "Ie meugen een drinkende koe de mond niet snoeren." Mar bekommert God him dan om koenen? 10 Of zegt hi'j dit om oons? Om oons vanzels, want et is ok om oons dat d'r staot: "Een ploeger en een döscher warken beidend in de hoop op een pat van de oogst." 11 Awwe geestelike zaeken onder jim zi'jd hebben, is et dan te vule vraogd dawwe materiaole zaeken van

jim oogsten? 12 As aanderen hierop al anspraoke maeken kunnen, kun wi'j et dan niet des te meer? Mar we hebben gien gebruik maekt van oonze rechten; aanders wat, we verdregen alles, omreden we de verkondiging van et evangelie van Christus niks in de weg leggen willen. 13 Jim weten toch dat wie in de tempel dienst doen daorvan leven, en dat wie an et alter dienen een pat van et offervleis kriegen? 14 Veur heur die et evangelie bekendmaeken gelt etzelde: de Heer het bepaold dat zi'j deur et bekendmaeken in heur levensonderhoold veurzien meugen.

15 Mar ik hebbe van gienend van disse rechten iens gebruik maekt, en dat schrief ik niet om ze now bi'j jim op te eisen. Ik zol liever doodvalen. Gien meenske zal mi'j disse roem ontnemen. 16 Dat ik verkondig is niks om eigenwies over te wezen. Ik kan niet aanders, en et zol mi'j min vergaon a'k et niet doen zol. 17 A'k et uut eigen beweging doen zol, zo'k recht op betaeling hebben. Mar ik doe et niet uut vri'je wil; disse opdracht is mi'j toevertrouwd. 18 Wat is now mien loon? Da'k et evangelie uutdreeg zonder d'r wat veur weeromme te vraogen en dan ok gien gebruik maeke van de rechten die de verkondiging mi'j geeft. 19 Omreden ik vri'j tegenover iederiene stao, bin ik de knecht van iederiene wodden om zovule meugelik meensken te winnen. 20 Veur de Joden bin 'k as een Jood wodden om heur te winnen. Ikszels stao niet onder de Joodse wet, mar toch he'k me daor onderdaonig an maekt om heur die d'r wel onder staon te winnen. 21 En veur heur die niet onder de Joodse wet staon, bin ik as iene wodden die de wet niet het, om heur te winnen. Dit betekent niet dat ik de wet van God loslaoten hebbe, mar da'k mi'j onderdaonig maekt hebbe an de wet van Christus. 22 Veur de zwakken bin 'k zwak wodden om heur te winnen. Ik bin veur iederiene wel wát wodden, om in iedere situaosie op zien minst een stokmennig te redden. 23 Ik doe alles veur et evangelie om zels ok van de belofes daor een pat van te kriegen.

24 Weej'm niet dat van de atleten die in et stadion een hadloopwedstried holen, d'r

mar iene de pries winnen kan? Loop as de atleet die him wint. 25 Iederiene die an een wedstried mitdot beheerst him in alles; atleten doen et veur een vergankelike erekraanze, mar wi'j veur een onvergankelike. 26 Daorumme loop ik niet hadde as iene die gien doel het, vecht ik niet as een vechtersbaos die mar wat in de locht slat. 27 Ik pienige mezels en oefen me in zelsbeheersing, want ik wil niet an aandere de regels van et spul opleggen om bi'j slot van zaeke zels uutsluiten te wodden.

Israël as veurbeeld

10 Breurs en zusters, ik wil graeg daj'm weten dat oonze veuroolden allemaole deur de wolke bescharm d wodden en dat ze allemaole deur de zee trokken, 2 dat ze heur allemaole in de naeme van Mozes deupen leuten in de wolke en in de zee. 3 En ze atten allemaole dezelve geestelike kost 4 en dronken allemaole dezelve geestelike draank. Ze dronken uut de geestelike rots die heur volgde - en die rots was Christus. 5 Toch wees God de meersten van heur of, want hi'j leut heur ommekommen in de woestijn."

6 Dit alles strekt oons tot veurbeeld: wi'j moe'n niet uut wezen op et kwaode, zoas zi'j. 7 Dien gien ofgoden, zoas een pat van heur, over wie schreven staot: "Et volk gong zitten om te eten en te drinken en et kwam overaende om te daansen." 8 Lao'we gien ontucht plegen, zoas een tal van heur, want daordeur rækten d'r op iene dag drienentwintigduzend weg. 9 En lao'we Christus niet fakseren, zoas aandere deden, want daordeur wodden ze deur slangen doodbeten. 10 En komme niet in opstaand, zoas weer aandere deden, want daordeur wodden ze deur de engel van de dood ommebrocht. 11 Wat heur overkommen is, moet oons tot veurbeeld wezen; et is schreven om oons, veur wie de tied an 't aende lopt, te waarschouwen. 12 Laot daorumme iederiene die daenkt dat hi'j stevig op zien bienen staot, oppassen dat hi'j niet vaalt. 13 Jim hebben gien bezukings te deurstaon die niet veur meensken te dregen binnen. God is trouw en zal niet

toestaon daj'm boven jim krachten uutperbeerd wodden: hi'j gefit jim mit de bezukings ok de uutweg, zodaj'm ze deurstaon kunnen.

14 Om disse reden moej'm, lieve breurs en zusters, jim vere hopen van ofgodsdienst. 15 Ik praot tegen verstaandige meensken, dat jim kun wat ik now zegge naor weerde schatten. 16 Maekt de beker wao'we God veur loven en danken oons niet iene mit et bloed van Christus? Maekt et brood dawwe breken oons niet iene mit et lichem van Christus? 17 Omreden et ien brood is biwwe, hoewel mit een hiele protte, ién lichem, want wi'j hebben allemaole pat an dat iene brood. 18 Kieken jim es naor et volk van Israël. Hebben tempelknechten die van de offers eten ok niet pat an wat dat offerd wodt? 19 Wat wi'k hier allemaole mit zeggen? Dat offervleis een biezondere betekenis het? Of dat ofgoden echt bestaon? 20 Dat niet, mar wel dat heidens an duvels offeren en niet an God, en ik wil niet dat jim iene wodden mit duvels. 21 Ie kun niet drinken uut de beker van de Heer en ok uut die van duvels, ie kun niet mitdoen an de maoltied van de Heer en ok an die van duvels. 22 Of wiwwe de Heer targen? Biwwe seins starker as hi'j?

Et juuste gebruik van vri'jhied

23 Jim zeggen: "Alles mag." Grif, mar niet alles is goed. Alles mag, mar niet alles is opbouwend. 24 Wees niet op jezels richt, mar op de aander. 25 Jim meugen alles eten wat d'r op 'e mark verkocht wodt; jim hoeven niet vanwegens je geweten nao te gaon waor et wegkomt. 26 Ommes: "Van de Heer is de eerde en heur riekdom." 27 As een ongeleuvige je uutneudigt om bi'j him eten te kommen en ie nemen zien uutneudiging an, dan kuj' rustig alles eten wat je anbeuden wodt. Et is niet neudig daj' vanwegens je geweten vraogen waor et wegkomt. 28 Mar as iene je d'r op wist daj' vleis van offerdieren eten, laot et dan vanwegens him staon. Hool rekenschap mit et geweten. 29 Ik bedoele now niet je eigen geweten, mar dat van die aander. Mien vri'jhied wodt

deur zien geweten toch niet antaast? 30 D'r is toch gieniene die kwaod over mi'j praoten kan om wat ik eet, a'k God mar veur mien eten dank? 31 Dat aj' now eten of drinken of wat anders doen, doe alles veur de eer van God. 32 Geef gien anstoot an de Joden, an aandere volken of an God zien gemiente. 33 Ikzels doe dat ok niet. Ik wil et iederiene naor 't zin maeken, in wat opzicht dan ok; ik zuuk niet mien eigen veurdiel, mar dat van alle anderen, zodat ze redded wodden.

11 Dus volge mi'j nao, zoas ik Christus naovolg.

De heufdbedekking van de vrouw

2 Ik prieze et in jim daj'm mi'j bi'j alles as veurbeeld nemen en jim an de veurschriften hollen die ik jim geven hebbe. 3 Ik moet jim dit nog wel even zeggen.

Christus is et heufd van de man, de man et heufd van de vrouw en God et heufd van Christus. 4 Iedere man die mit bedekt heufd biddet of profeteert, maekt zien heufd te schaande. 5 Mar een vrouw maekt heur heufd te schaande as ze mit een onbedekt heufd biddet of profeteert, want ze is in dat geval krek etzelde as een kaelscheerde vrouw. 6 Een vrouw die heur heufd niet bedekt, kan heur mar beter kaelknippen laoten. As ze dat een schaande vint, moet ze heur heufd bedekken.

7 Een man mag zien heufd niet bedekken omreden hi'j God zien beeld en luuster is. Mar de vrouw is de luuster van de man. 8 (De man is ommes niet uut de vrouw maekt, mar de vrouw uut de man; 9 en de man is niet omwille de vrouw maekt, mar de vrouw omwille de man.) 10 Daorumme, en omwille van de engels, moet een vrouw zeggenschap over heur heufd hebben. 11 Mar, in heur verbunnenhied mit de Heer is de vrouw niks zonder de man, en de man ok niks zonder de vrouw. 12 Want zoas de vrouw uut de man maekt is, zo bestaot de man deur de vrouw - en alles is ontstaon uut God. 13 Oordiele daorumme zels. Is et gepast dat een vrouw mit onbedekt heufd tot God biddet? 14 Leert de netuur zels jim

niet dat lang haor een man te schaande maekt, 15 wiels et een vrouw tot ere strekt? Et haor van de vrouw is heur geven om een heufdbedekking te dregen.

16 Iene die mient om zo tiepelzinnig wezen te moeten om of te wicken van wa'k zegge, moet bedaenken dat wi'j niet en de gemienten van God ok niet, een aander gebruik kennen.

De viering van de maoltied van de Heer

17 Now ik jim toch anwiezings geef: ik kan jim niet priezen om jim saemenkomsten. Die doen meer kwaod as goed.

18 Om te beginnen: ik heur daj'm bi'j jim saemenkomsten in de gemiente perti'jen vormen. Tot op zekere hoogte geleuf ik dat ok. 19 Et is niet veur te wezen dat d'r perti'jvorming onder jim is, omreden dudelik wodt wie van jim betrouwber is.

20 Alliend, jim kommen niet saemen om de maoltied van de Heer te vieren. 21 Van waj'm mitneumen hebben, eten jim alliend zels, zodat de iene honger het en de aander dronkend is. 22 Hej'm seins gien eigen huus waoj'm eten en drinken kunnen? Of kieken jim op de gemiente van God daele en wi'j'm de arme meensken onder jim vernederen? Wat moe'k hierover zeggen? Moe'k jim seins priezen? Dat doe'k henne ofte nao niet.

23 Want wa'k kregen en an jim deurgeven hebbe, gaot weeromme op de Heer zels. In de nacht waor de Heer Jezus in uutleverd wodde neum hi'j een brood, 24 zee et dankgebed, breuk et brood en zee: "Dit is mien lichem veur jim. Doe dit, hieltied weer om mi'j te gedaenken."

25 Zo neum hi'j nao de maoltied de beker ok, en hi'j zee: "Disse beker is de ni'je overienkomst die deur mien bloed sleuten wodt. Doe dit, iedere keer aj'm hieruut drinken om mi'j te gedaenken." 26 Altied aj'm dit brood eten en uut de beker drinken, verkondigen jim dan ok de dood van de Heer, totdat hi'j komt.

27 Daorumme maekt iene die op een onweerdige wieze van et brood et, en uut de beker van de Heer drinkt him schuldig tegenover et lichem en et bloed van de Heer. 28 Laot daorumme iederiene eerst

bi'j himzels te raode gaon veurdat hi'j van et brood et en uut de beker drinkt,

29 want wie et en drinkt mar niet beseft dat et om et lichem van de Heer gaot, ropt over himzels zien veroordieling of.

30 Daorumme bin d'r onder jim een protte zwakke en zieke meensken en bin d'r al een hieleboel onder jim wegraekt. 31 Awwe oonszels testen zollen, zowwe niet veroordield wodden. 32 Mar now velt de Heer zien oordiel over oons en wist hi'j oons terechte, zodawwe niet saemen mit de wereld veroordield wodden zullen.

33 Daorumme, breurs en zusters, wees gaastvri'j veurenneer aj'm saemenkommen veur de maoltied. 34 Wie honger het, kan beter thuis eten. Dan leiden jim saemenkomsten temeensen niet tot jim veroordieling.

De overige zaeken za'k regelen a'k komme.

Een protte gaoven, iene Geest

12 Breurs en zusters, over de gaoven van de Geest wi'k jim dit zeggen: 2 Zoaj'm weten weren jim in de tied daj'm nog heidens weren hielemaole in de ban van goden die tael noch teken geven.

3 Daorumme zeg ik jim mit naodrok: gieniene kan deur toedoen van de Geest van God iens zeggen: "Vervluukt is Jezus," en gieniene kan iens zeggen: "Jezus is de Heer," behalven deur toedoen van de heilige Geest.

4 D'r bin verschillende gaoven, mar d'r is iéne Geest; 5 d'r bin verschillende diene taeken, mar d'r is iéne Heer; 6 d'r bin verschillende uterings van biezondere kracht, mar et is iéne God die ze allemaole en bi'j iederiene in gang zet. 7 In iederiene is de Geest zichtber an et wark, in et veurdiel van de gemiente. 8 An de iene wodt deur de Geest et uuldregen van wieshied schonken, an de aander deur diezelde Geest et overdregen van kennis; 9 de iene krigt van de Geest een groot geleuf, de aander de gaove om te genezen. 10 En weer aanderen de kracht om wonderen te doen, om te profeteren, om te onderscheiden wat wel en wat niet van de Geest ofkomstig is, om in klaanktael te

praoten of om uut te leggen wat daor de betekenis van is. 11 Al disse gaoven wodden schonken deur ien en dezelve Geest, die ze an iederiene ofzonderlik toepat zoas hi'j wil.

12 Een lichem is een ienhied die uut een protte dielen bestaot; ondaanks heur verscheiden vorms bin al die ledemaoten saemen ién lichem. Zo is et ok mit et lichem van Christus. 13 Wi'j bin allemaole deupt in iéne Geest en bin daordeur ién lichem wodden, wi'j bin allemaole van iéne Geest deurwiekt, awwe now Joden of Grieken binnen, awwe now knechten of vri'je meensken binnen. 14 Ommes, een lichem bestaot niet uut ién pat, mar uut een protte. 15 As de voete zeggen zol: "Ik bin gien haand, ik heur dan ok niet bi'j et lichem," heurt hi'j d'r dan warkelik niet bi'j? 16 En as et oor zeggen zol: "Ik bin gien oge, ik heur dan ok niet bi'j et lichem," heurt et d'r dan warkelik niet bi'j? 17 As et hiele lichem oge wezen zol, waor zol et dan mit heuren kunnen? As et hiele lichem oor wezen zol, waor zol et dan mit roeken kunnen? 18 God het now ienkeer alle dielen heur eigen plak geven, krek zoas hi'j dat wol. 19 As ze middenneer mar ién pat vormen zollen, zol dat dan een lichem wezen? 20 Et is krek zo dat d'r een groot tal dielen binnen en dat die middenneer ién lichem vormen. 21 Et oge kan niet tegen de haand zeggen: "Ik hebbe je niet vanneuden," en et heufd kan dat liekemin tegen de voeten zeggen. 22 Et ligt krek even aandere, krek die dielen van et lichem die et zwakste lieken bin et meest neudig. 23 De dielen van oons lichem wao'we oons veur schaemen en die we liever bedekken, behandelen we mit meer zorg en mit meer respekt 24 as die wao'we oons niet veur schaemen. Die hebben dat niet neudig. God het oons lichem zo maekt dat de dielen die et neudig hebben ok mit meer zorg behandeld wodden, 25 zodat et lichem zien saemhang niet verlöst, mar alle dielen mekeer mit dezelve zorg omgeven. 26 As ién pat van et lichem piene lidt, lieden alle aanderen mit; as ién diel van et lichem mit respekt behandeld wodt, bin alle aanderen daor ok bliede mit. 27 Now dan, jim bin

et lichem van Christus en ieder van jim is daor pat van. 28 God het in de gemiente an alderhaande meensken een plak geven: op et eerste plak an apostels, op et twiede an profeten en as dadde an lerers. Dan is d'r et vermogen om wonderen te doen, de gaove om te genezen en et vermogen om hulp te geven, of leiding te geven of in klaanktael te praoten. 29 Is iederiene seins een apostel? Of een profet? Is iederiene een lerer? Kan iederiene wonderen doen? 30 Of kan iederiene genezen? Kan iederiene in klaanktael praoten en kan iederiene die uutstokken?

31 Richt jim op de hoogste gaoven. Mar eerst wies ik jim een weg die nog vule beter is.

De liefde

13 Al praotte ik de taelen van alle meensken en die van de engels - a'k de liefde niet hadde, ik zol niet meer wezen as een dreunende gong of een blikkerige cimbaol. 2 Al ha'k de gaove om te profeteren en begreep ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en ha'k et geleuf dat bargaen verplaetsen kan - ha'k de liefde niet, ik zol niks wezen. 3 Al verkocht ik al mien have en goed omreden ik eten an de arme meensken geven wol, al gaf ik mien lichem pries en kon ik daor groots op wezen - ha'k de liefde niet, et zol mi'j niks brengen.

4 De liefde is geduldig en vol goederbeste. De liefde kent gien falegrein, gien opsniederijje en gien eigenwiezighied. 5 Ze is niet grof en niet eigenwies, ze lat heur niet lelk maeken en reket et kwaod niet an, 6 ze het gien wille om et onrecht mar is bliede mit de waorhied. 7 Alles verdreegt ze, alles geleuft ze, in alles hoolt ze vol.

8 De liefde zal gienertied vergaon. Veurspellings zullen uut de tied raeken, klaanktael zal uutstarven, kennis zal verleuren gaon - 9 want oons kennen schöt tekot en oons profeteren is beparkt. 10 As et volmaekte komt zal wat beparkt is votraeken. 11 Doe 'k nog een kiend was praotte ik as een kiend, docht ik as een kiend, risseneerde ik as een kiend. Now ik

volwassen bin he'k al et kienderlike achter me laoten. 12 Now kieken we nog in een waezige spiegel, mar dommiet stao'we oge in oge. Now is mien kennen nog beparkt, mar dommiet za'k volledig kennen, zoa'k zels kend bin. 13 Dan bin d'r nog geleuf, hoop en liefde, disse drieje, mar de grootste daorvan is de liefde.

Profeteren en klaanktael

14 Jaeg de liefde nao en streef naor de gaoven van de Geest, veural naor die van et profeteren. 2 Iene die in klaanktael praot, praot niet tegen meensken mar aliend tegen God. Gieniene kan him verstaon, want deur toedoen van de Geest praot hi'j onbegriepelike tael. 3 Mar iene die profeteert praot tegen meensken, en wat hi'j zegt is opbouwend, troostend en anvierterend. 4 Iene die in klaanktael praot het daor aliend zels baot bi'j; iene die profeteert dot dat in et belang van de gemiente. 5 Ik zol willen daj'm allemaole in klaanktael praoten konnen, mar ik wil nog liever daj'm profeteren. Iene die profeteert is nuttiger as iene die in klaanktael praot, of et moet al wezen dat zoe'n iene uutstokt wat hi'j zegt, zodat de gemiente d'r wat an het.

6 Breurs en zusters, wat nut zo'k veur jim hebben a'k bi'j jim in klaanktael praoten zol zonder jim toegelieke wat te eепенbaoren, zonder kennis deur te geven of wat te profeteren, of zonder jim wat te leren? 7 Et is krek as mit een insterment, bi'jglieks een fluite of een citer. As d'r gien verschil tussen de tonen is, hoe kuj' dan heuren wat wieze d'r speuld wodt? 8 En as een trompet een ondudelik signaal gef, wie zol dan risselvaosies maeken veur de stried? 9 Veur jim gelt etzelde: hoe moe'n ze jim begriepen aj'm in onverstaonbere klaanktael praoten? Jim woorden verdwienen in et niks. 10 D'r bin ik weet niet wiethoevule taelen in de wereld en ze hebben allemaole betekenis. 11 A'k de tael van iene die tegen mi'j praot niet kenne, blie'we vremen veurenneer. 12 Dit gelt ok veur jim: aj'm zo graeg geestelike gaoven hebben willen, moej'm d'r op an warken om uut te blinken in de opbouw

van de gemiente.

13 Daoromme moet iene die in klaanktael praot bidden om de gaove die uutstokken te kunnen. 14 A'k jommes in klaanktael bidde, bidde ik dan wel mit mien geest, mar doe ik niks nuttigs mit mien verstaand. 15 Dat wat moe'k doen? Ik moet bidden mit mien geest, mar ok mit mien verstaand; ik moet zingen mit mien geest, mar ok mit mien verstaand. 16 Aj'm God allierend mar daankzeggen mit je geest, hoe zol iene dan die krek as een butenstaonder je klaanktael niet verstaot, je woorden mit 'amen' bevestigen kunnen? Hi'j begriopt niet waj' zeggen. 17 Et is vanzels goed daj' God daankzeggen, mar op die maniere het een aander d'r niks an. 18 Ik daank God da'k meer as jim allemaole de gaove hebbe in klaanktael te praoten; 19 mar om in de gemiente aanderen te onderwiezen, bruuk ik liever een peer begriepelike woorden as ontelber vule in klaanktael.

20 Breurs en zusters, wees in jim daenken niet as kiender. Wees kiender in et kwaod, mar wees volwassen in jim daenken. 21 D'r staot in de wet: "Ik zal tegen dit volk praoten deur meensken die vremde taelen praoten, deur de mond van vremden, en alderdeegst dan zullen ze niet naor mi'j luusteren - zegt de Heer." 22 Klaanktael is dan ok een teken dat niet veur geleuvigen bedoeld is mar veur ongeleuvigen, en profeteren is niet veur ongeleuvigen mar veur geleuvigen. 23 Want as de hiele gemiente bi'jenneer komt en iederiene him in klaanktael utert, zullen ongeleuvige butenstaonders die de saemenkomst bezuken dan niet zeggen daj'm gek binnen? 24 Mar as iederiene profeteert, dan zal een ongeleuvige butenstaonder deur iederiene beoordield en terechtewezen wodden. 25 Alles wat him temoeks beweegt zal an et locht kommen en dan zal hi'j op 'e grond valen, God anbidden en belieden: "Warkelik, God is in jim midden."

26 Breurs en zusters, wat betekent dit veur jim saemenkomsten? Aj'm bi'jenneer kommen dreegt iederiene wel wat bi'j: een lied, een onderwiezing, een eupenbaoring, een utering in klaanktael of et

bescheid daorvan. Laot alles tot opbouw van de gemiente wezen. 27 D'r meugen twieje, op zien meest drieje van jim in klaanktael praoten, ieder op zien beurt en butendat mit iene die bescheid gef. 28 As zoenend d'r niet bi'j is, dan moe'n ze heur stille hopen en allierend veur heurzels tegen God praoten. 29 Laot van heur die profeteren d'r iederkeer twieje of drieje praoten; daornao moe'n de aanderen et beoordien. 30 As an iene die nog op zien plak zit wat eupenbaord wodt, moet diegene die op dat stuit praot him veerder stille hopen. 31 Jim kun ieder op je beurt profeteren, zodat ieder van jim onderwezen en anvierterd wodden kan. 32 En wie profeteert het macht over zien geest, 33 want God is niet een God van disodder mar van vrede. Zo is et in alle gemienten van de heiligen.

34 Vrouwluden moe'n heur tiedens jim saemenkomsten stille hopen. Ze meugen niet praoten, mar moe'n gedienstig wezen, zoas ok in de wet staot. 35 As ze wat leren willen, moe'n ze et thuus an heur man vraogen, want et is een schaande veur een vrouw as ze tiedens een saemenkomst wat zegt.

36 Het et woord van God him seins vanuut jim gemiente verspreided? Of het et inkeld jim beriekt? 37 Wie van jim daenkt te kunnen profeteren of in et bezit van de Geest te wezen, moet anveerden dat wa'k jim schrief een bevel van de Heer is. 38 Dot hi'j dat niet, dan wodt hi'zels niet anveerd. 39 Kotomme, breurs en zusters, jaeg et nao om te profeteren en verhinder niet dat d'r in klaanktael praot wodt. 40 Alles moet op gepaste wieze en in goeie odder gebeuren.

De opstaanding van de doden

15 Breurs en zusters, ik herinnere jim an et evangelie da'k jim verkondigd hebbe, daj'm ok anneumen hebben, dat jim follement is, 2 en jim redding, aj'm jim temeensen vaastehopen an de bosschop die 'k jim verkondigd hebbe. Aanders bi'j'm ommenocht tot et geleuf kommen. 3 Et belangriekste da'k jim deurgeven hebbe, heb ik op mien beurt ok weer ont-

vongen: dat Christus veur oonze zunden wegraekt is, zoas in de Schriften schreven staot, 4 dat hi'j begreuen is en op de dadde dag opwekt is, zoas in de Schriften staot, 5 en dat hi'j an Kefas en even laeter an de twaelf leerlingen verschenen is.

6 Daornao is hi'j verschenen an meer as vuufhonderd breurs en zusters toegelieke, van wie d'r een stokmennig uut de tied raekt binnen, mar de meersten now nog leven. 7 Doe is hi'j an Jakobus verschenen en naotied an alle apostels. 8 Eerst op et laeste is hi'j ok an mi'j verschenen, an et misbaxsel da'k was. 9 Want ik bin de minste van de apostels, ik bin de naeme apostel niet weerd omreden ik God zien gemiente vervolgd hebbe. 10 Et is allieend deur toedoen van zien genaode dat ik bin wa'k bin. En zien genaode is bi'j mi'j niet zonder uutwarking bleven. Slimmer nog, ik hebbe hadder zwieten as alle aandere apostels, niet op eigen kracht, mar deur toedoen van God zien genaode. 11 Hoe dan ok, as zi'j et now binnen of ikke, wi'j brengen allemaole dezelve bosschop, en deur die bosschop bin jim tot et geleuf kommen.

12 Mar as now over Christus verkondigd wodt dat hi'j uut de dood opwekt is, hoe kun goenend van jim dan zeggen dat de overledenen niet opstaon zullen? 13 As die niet opstaon, is Christus ok niet opwekt; 14 en as Christus niet opwekt is, is oonze verkondiging zonder inhoold en jim geleuf zinloos. 15 Dan blickt dawwe as getugen van God over him leugen hebben, omreden we verklaord hebben dat hi'j Christus opwekt het – want as d'r gien doden opwekt wodden, dan kan hi'j dat niet daon hebben. 16 As de doden niet opwekt wodden, is Christus ok niet opwekt. 17 Mar as Christus niet opwekt is, is jim geleuf van onnut, bi'j'm nog een gevangene van je zunden 18 en wodden de doden die Christus toeheuren niet redded. 19 Awwie allieend veur dit leven op Christus hopen, bin wi'j de meensken die et meest te beklagen binnen.

20 Mar Christus is warkelik uut de dood opwekt, as de eerste van heur die wegraekt binnen. 21 Zoas de dood d'r kommen is deur een meenske, zo is de

opstaanding uut de dood d'r ok kommen deur een meenske. 22 Zoas wi'j deur Adam allemaole uut de tied raeken, zo zuwwie deur Christus allemaole levend maekt wodden. 23 Mar iederiene op de veur him bepaolde tied: Christus as eerste en daornao, as hi'j komt, zi'j die him toeheuren. 24 En dan komt et aende en dreegt hi'j et keuningschop over an God, de Vader, naodat hi'j alle heerschoppi'je en iedere macht en kracht verdistreweerd het. 25 Want hi'j moet keuning wezen totdat “God alle vi'janen an zien voeten legd het”. 26 De laeste vi'jaand die verdistreweerd wodt is de dood, 27 want d'r staot: “Hi'j het alles an zien voeten legd.” As d'r “alles” staot, is dat vanzels uutzunderd diegene die alles an him onderdaonig maekt. 28 En op et stuit dat alles an him onderwurpen is, zal de Zeune himzels onderdaonig maeken an him die alles an him onderwurpen het, zodat God over alles en iederiene regeren zal.

29 Wat daenken zi'j die heur veur de doden deupen laoten te berieken? As de doden toch niet opwekt wodden, waaromme zollen ze heur dan veur heur deupen laoten? 30 En waaromme zollen wi'j oons ok de hieltied an geveren blootstellen? 31 Iedere dag raek ik opni'j weg, breurs en zusters, zo waor a'k deur toedoen van Christus Jezus, oonze Heer, groots op jim wezen kan. 32 In Efeze he'k op leven en dood vochten; wat zo'k daor mit beriekt hebben a'k gien hoop hadde? As de doden toch niet opwekt wodden, kuwwie mar beter zeggen: “Lao'we eten en drinken, want morgen biwwie d'r niet meer.” 33 Mar verzinne je niet: min gezelschop bedarft goeie zeden. 34 Komme tot bezinning, zoas et jim past, en zundig niet langer. Goenend van jim hebben hielemale gien kennis van God. Jim mossen je schaemen.

35 Now zol iene vraogen kunnen: “Mar hoe wodden de doden opwekt? Hoe zol heur lichem d'r uut zien moeten?” 36 Gek diej' binnen! Aj' wat zi'jen, moet dat eerst starven veurdat et tot leven kommen kan. 37 En waj' zi'jen het nog niet de vorm die et naotied krigt; et is nog mar een naeken-

de korrel, een graonkorrel misschien of wat anders. 38 God gefit daor de vorm an die hi'j vaastesteld het, en hi'j gefit elke zaodkorrel zien eigen vorm. 39 Ieder lichem op eerde is anders; et lichem van een meenske is ienigst in zien soorte, dat van een dier ok, dat van een voegel ok, en dat van een vis ok. 40 D'r bin lichems an de hemel en lichems op eerde, mar de schittering van een hemellichem is anders as die van een lichem op eerde. 41 De zonne het een aandere schittering as de maone, de maone weer een aandere as de steerns, en de steerns onderling verschillen ok in schittering. 42 Zo zal et ok wezen as de doden opstaon. Wat in vergankelike vorm zi'jd wodt, wodt in onvergankelike vorm opwekt, 43 wat onsjoj en zwak is as et zi'jd wodt, wodt mit schittering en kracht opwekt. 44 D'r wodt een eerds lichem zi'jd, mar een geestelik lichem opwekt. As d'r een eerds lichem is, is d'r ok een geestelik lichem. 45 Zo staot d'r ok schreven: "De eerste meenske, Adam, wodde een levend wezen op eerde." Mar de laeste Adam wodde een levendmaekende geest. 46 Niet et geestelike is d'r as eerste, mar et eerdse; eerst naotied komt et geestelike. 47 De eerste meenske was uut de eerde maekt en was stoffelik, de twiede meenske is hemels. 48 Ieder stoffelik meenske is as de eerste meenske, ieder hemels meenske is as de twiede. 49 Zo awwe now de gestalte van de stoffelike meenske hebben, zo zuwwe dommied de gestalte van de hemelse meenske hebben.

50 Wat ik bedoel, breurs en zusters, is dit: wat uut vleis en bloed bestaot kan gien pat hebben an et keuninkriek van God; et vergankelike krigt gien pat an de onvergankelikhied. 51 Ik zal jim een geheim vertellen: we zullen niet allemaole eerst wegreaeken - toch zuwwe allemaole veraanderd wodden, 52 in een ondielber mement, in een oogwink, as de bazuin et aende ankondigt. As de bazuin klinkt, zullen de doden opwekt wodden mit een onvergankelik lichem en zullen wi'j ok veraanderen. 53 Want et vergankelike lichem moet mit et onvergankelike ommevaemd wodden, et starfelike lichem mit et onstarfelike. 54 En as dit vergankelike li-

chem ommevaemd is mit et onvergankelike, dit starfelike mit et onstarfelike, zal wat schreven staot uutkommen: "De dood is opslokt en overwunnen. 55 Dood, waor is je overwinning? Dood, waor is je angel?" 56 De angel van de dood is de zunde, en de zunde ontliet zien macht an de wet. 57 Mar lao'we God daanken, die oons deur Jezus Christus, oonze Heer, de overwinning gefit.

58 Kotomme, lieve breurs en zusters, wees staandvaastig, stao stevig in je schoenen en zet je altied volledig in veur et wark van de Heer, in et besef dat deur de Heer je inspannings gienertied ommevocht binnen.

Reisplannen en groeten

16 Wat de centegeerderi'je veur de geleuvigen anbelangt, moej'm de richtlijn volgen die ik an de gemienten in Galatië geven hebbe: 2 laot ieder van jim elke eerste dag van de weke naor vermogen wat an kaant leggen. Dan hoeft d'r bi'j mien komst gien geld meer inzaemeld te wodden. 3 A'k ienkeer bi'j jim bin, za'k diegenen die jim uutkeuzen hebben om de gaoven te overhaandigen, mit anbevelingsbrieven naor Jeruzalem gaon laoten. 4 A'k zels ok de meugelikhied hebbe om naor Jeruzalem te gaon, zullen ze mi'j vergezellen.

5 Ik kom naor jim toe zo gauw ik Macedonië aachter me laoten hebbe (ik bin naemelik van doel om over Macedonië te reizen). 6 Dan daenk ik een posien bi'j jim te blieden, misschien de hiele winter wel, zodaj'm mi'j op weg helpen kunnen naor mien volgende bestemming. 7 Ik wil jim dan ok niet aliend op deurreize bezuken, mar hoop wat langer bi'j jim te blieden, as de Heer et goeuvint. 8 Tot et Pinksterfeest bin 'k in Efeze, 9 want de deure staot hier wiede eupen veur mien wark, hoewel d'r ok een protte tegenstaanders binnen.

10 Zorge d'r veur daj'm Timoteüs niet ofschrikken as hi'j bi'j jim komt, want hi'j warkt krek as ikke in dienst van de Heer. 11 Dat gieniene mag op him daelekieken. Zorge d'r ok veur dat hi'j veilig naor mi'j weeromme reizen kan, want ik kiek naor

him uut, krek as de aandere breurs en zusters. 12 Wat oonze breur Apollos belangt: ik hebbe d'r geregeld bi'j him op androngen om in gezelschap van de breurs naor jim toe te gaon, mar op dit stuit wil hi'j beslist niet vot. Hi'j komt zo gauw hi'j de gelegenhied vint.

13 Wees allat, hool vol in et geleuf, wees moedig en sterk. 14 Alles waj'm doen, moej'm mit liefde doen.

15 Ik hebbe nog ien verzuuk an jim, breurs en zusters. Jim weten dat Stefanas en zien huusgenoten as eersten in Achaje tot et geleuf kommen binnen en dat ze heur in dienst van de heiligen steld hebben. 16 Neem heur gezag an en dat van alle aanderen die heur saemen mit heur zovule muuite doen. 17 Ik bin hiel bliede mit de komst van Stefanas, Fortunatus en

Achaïkus, want zi'j maeken goed dat ik jim missen moet. 18 Zi'j hebben liekegoed jim as mi'j ni'je kracht geven. Hool zokke meensken in ere.

19 De gemienten van Asia groeten jim. Ok Aquila en Prisca en de gemiente die bi'j heur in huus saemenkomt laoten jim, mit wie zi'j iene binnen in de Heer, hat-telik groeten. 20 Alle breurs en zusters groeten jim. Groet mekeer mit een heilige tuut.

21 Een eigenhaandig schreven groet van mi'j, Paulus. 22 As iene de Heer niet liefhet - hi'j is vervluukt! Maranata! 23 De genaode van de Heer Jezus is mit jim. 24 Mien liefde gaot uut naor jim allemaole, mit wie ik iene bin in Christus Jezus.

